

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΗΘΙΚΗ

Ενότητα 9: Σχέση Ηθικής και Δικαιοσύνης

Παρούσης Μιχαήλ

Τμήμα Φιλοσοφίας

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά **ΠΠ**
μαθήματα

Σκοποί ενότητας

Το σημερινό μάθημα αφορά την έννοια της δικαιοσύνης ως ηθικής αρχής. Κατά πόσο αυτή η αρχή μπορεί να εφαρμόζεται σε ένα διεθνές περιβάλλον και ειδικότερα στην Περιβαλλοντική Εφαρμοσμένη Ηθική.

1. Δικαιοσύνη

Είναι μία σύνθετη έννοια. Μπορεί να έχει ένα καθαρά ατομικό χαρακτήρα, οπότε η δικαιοσύνη είναι μία αρετή. Μπορούμε να τη δούμε όμως και σε ένα καθαρά συλλογικό επίπεδο, το οποίο αποτελείται από τον κρατικό θεσμό που είναι τα δικαστήρια και την άσκηση της πολιτικής που είναι ρυθμιστικό κέντρο για τα κείμενα.

Η Δικαιοσύνη είναι επανορθωτική, δηλαδή με το τί έχει πράξει κανείς, του αποδίδονται τα απαραίτητα μέτρα. Για να είναι μια πράξη δίκαιη πρέπει να υπάρχει αρετή. Η δίκαιη πράξη είναι αυτή που δημιουργεί μία αίσθηση ικανοποίησης.

Εκτός από επανορθωτική, η δικαιοσύνη είναι και διανεμητική, κατά τον Αριστοτέλη. Το πρώτο κριτήριο ότι υπάρχει δικαιοσύνη, είναι η ισότητα, αλλά η ουσιαστική ισότητα. Το δεύτερο κριτήριο είναι η εξασφάλιση της δικαιοσύνης(σφαίρα της ελευθερίας). Η δικαιοσύνη έχει να κάνει με σχέσεις ισορροπίας, διαπροσωπικές. Η αίσθηση δεν μπορεί να έχει ιστορικό-εμπειρικό χαρακτήρα. Η δικαιοσύνη σαν περιεχόμενο εξαρτάται από τις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές συνθήκες. Εάν, για παράδειγμα, δούμε τον φιλελευθερισμό σαν αρχή της δικαιοσύνης και της ελευθερίας, θα διαπιστώσουμε ότι οδηγεί σε μεγάλες αποκλίσεις της οικονομικής ισότητας. Η οικονομική ισότητα φέρνει και μία διαφορετική βαρύτητα. Η ελευθερία είναι αδιαπραγμάτευτη. Η δικαιοσύνη αλλάζει την αναγκαιότητα.

2.Πρόβλημα περιβάλλοντος στη σύγκρουση αξιών

Πρώτον θέλουμε περιβάλλον που να ενσωματώνει την αξία της ζωής καθαυτή και δεύτερον την οικονομική ανάπτυξη που είναι αξία βίωσης. Η ανάπτυξη αυτή στηρίζεται και στην κατανάλωση.

Το περιβάλλον όμως έχει μία παγκοσμιότητα, ενώ η ανάπτυξη έχει να κάνει με μία τοπικότητα (υγεία, παιδεία, τεχνολογία. Για παράδειγμα, το 30% θεωρούνται ανεπτυγμένες χώρες, το υπόλοιπο 30% αναπτυσσόμενες και το 40% υποανάπτυκτες.

Έχουμε τις επόμενες, τις σημερινές καθώς και τις προηγούμενες γενεές. Οι σημερινές γενεές αναλαμβάνουν τις ευθύνες. Οι επόμενες γενεές έχουν το δικαίωμα των επόμενων γενεών. Μιλάμε για διαγενεακή δικαιοσύνη. Οι προηγούμενες γενεές έχουν συνείδηση ή όχι του προβλήματος.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Παρούσης Μιχαήλ 2015. «Εφαρμοσμένη Ηθική. Σχέση Ηθικής και Δικαιοσύνης». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1898/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

